

sosialurin

telf. 14720, 11820

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: Føroya Javnaðarflokkur

Fyrstakstjóri: Tórfinn Smith

Blashtjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Blashtmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Tjorukusturin

TANN, sum hevur fylgt við í debattinum í føroyskum bløðum og hevur havt evni til stóðugt at lesa hesar liðiligu epistlarnar um, hvussu ring »sosialisman« hevur verið fyri vesturlendsku samfeløgini, hevur havt góða grund til at hugsa, at teir vóru ikki framskygnir, sum bygdu upp hesi samfeløg til tað tey eru í dag, um tað var vet av sannleika í skrivningini, sum fer fram í Dagblaðnum.

HER uppliva vit, at ein politiskur flokkur stóðugt heldur sína høvudsuppgávu vera at niðurberja øll tey ómissiligu materiellu virðini, sum eru komin fyri at vera, og eru komin í kraft av tí politikkinum, sum ikki minst javnaðarflokkarnir standa fyri.

ØLL tann almenna iløgan, sum gjøgnum árin er farin til heilsuverk, sjúkhus, almenna røkt av so mongum samfelagsuppgávum, hava sjálvsagt gjørt tað, at vesturlendsku samfeløgini í núgvum, og tá ikki minst tey Norðurlendsku samfeløgini hava havt møguleikan at geva íbúgvum sínum so góðar umstøður, sum vit nú einaferð hava.

VÍST vera ferð eftir ferð gjørdar royndir at kollrenna hesi samfeløg, royndir til at fyrigikla fólki, at tað er sosialisman, samfelagssinni, sum er orsøkin til alt tað, sum átti at verið betri.

OG TÓ vita vit, at orsøkin til alt tað skeiva, framvegis er tann maktin í menniskjanum, sum ikki vil samfelagsins besta, men sum fyri einhvønn prís fyrst og fremst vil sæta sær, sjálvt um tað skal ganga út yvir samfelagsins áhugamál.

OG SO kunnu tjorukustarnir vera so nógvir teir vera vilja, sum vilja mála svart og kasta skugga yvir allar samfelagsuppgávur, sum eittans hava til uppgávu at styrkja og verja tað samfelag, sum m.a. vit liva í, tí tað er sólarklárt at einki samfelag verður gott, har felagstankin er burturgoymdur til frama fyri einstaklingaintressurnar.

Suðuri í Vági ynskja teir menn, sum landa til flaka-virkni, eina akkordskipan. Men hetta setur leiðslan seg imóti.

Sambært Sosialinum fyri seinasta mikudag sig-

ur virkisleiðarin, Valberg Thorsteinsson, at hann var fyri akkord fyri nakað síðani, men hann hevði broytt støðu, við tað at Ingeborg Winther, nevndarlimur í Føroya Arbeid-arafelag hevur mælt frá, tí í Danmark til dømis vilja tey ganga burtur frá akkord, — vegna stress.

Eg skal ikki blanda meg uppí samrøðuna millum Ingeborg og Valberg, og heldur ikki bera í bótufloka fyri hana. Tað er hon kvinna fyri at gera sjálv.

Men eg kann tó skoyta uppí, at eitt ella annað orð segd frá einum mótparti kann ofta — ja, enná við vilja — verða upp aftur tikið og skeiv meting ella týðing verða lögð í tað.

Tað tykist mær í hesum føri.

Eg eri væl vitandi um, at bæði í Danmark, Nor-egi, Svøríki og í øðrum verkamanna framkomnum londum, ynskja tey ikki akkord uppá ávísarbeiði, men tey eru ikki nógv.

Her í Fuglafirði til dømis hava vit akkord uppá idnaðarlandingar og vit hava akkord uppá avskipingar. Eg havi einki høyrð um nakað »stress« her. Væl eru menn blivnir sjúkir av gassi í lastini, men tað hevdu teir eisini blivið, um tað var vanlig timaløn.

Eg stóð fyri nakað væl síðani á bryggjuni í Vági, tá ið bátur landaði, og

sannheit at siga, so trúði eg, at teir arbeiddu akkordarbeiði. Eg havi neyvnan sæð raskari menn landa ein bát.

Nei, skal eitt arbeiddi ganga væl fyri báðar partar, so má leiðslan og arbeidarnir arbeida saman. Og her skuldi tað verið so líka til at landarnir í Vági fingi sitt ynski uppfyllt sm. sáttmálan grein 16., eins og landarar og avskipingarmenn í Fuglafirði hava tað.

Við kvøðu verkamanna og -kvinnu.

Fuglafjarður
tann 7. apríl 1979

Simun P. Poulsen
nevndarlimur í
Føroya Arbeidarafelag

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brevíni.

VARDAR ÍBÚÐIR OG RØKTARHEIM

Heimahjálpararnir í Eysturoynni høvdu bjóðað til fundar á Sjómansheiminum í Runavík 4. apríl í ár. Stór lutteka.

Eftir at hava lisið Sosialin leygdagdagin 31. mars, har Axel Johannesen amtsrøktarhústjóri hevði áhugaverda grein, høvdu vit, sum skipaðu fyri fundinum bjóðað Axel Johannesen við, at greiða okkum nærri frá, hvussu tey í Danmark skipa heimarøktina soleiðis, at tey eldru og brekaðu kunnu verða longur heima.

Axel Johannesen greiddi millum annað frá, at tey í Danmark vóru farin burtur frá at byggja pleyguinstitiúnir, og vóru gingin meira yvir til vardar íbúðir og útbygging av heimahjálpinum. Axel Johannesen, ið sjálvur er føroyingur og sostatt kennir okkara samfelag, legði stóran dent á, at í okkara litla landi, ið ikki

enn er bundið av instituti-ónum, hava vit møguleika til at útbyggja eina heimarøkt sum er fyrmyndarlig fyri onnur lond. Sjálvsagt verða røktarheim neyðug, men latið okkum verða varin og ikki forbyggja okkum.

Tá tosað er um vardar íbúðir er at greiða frá, at í Danmark eru vardar íbúðir bygdar nær pleygu- og ellisheimum, soleiðis at íbúðarfólkini eru síni egin, men er í hvørjari íbúð eitt kallitól, ið ger, at tey fela seg trygg. Um okkurt bagir kunnu tey altíð tilkalla hjálp, og er tað so, at starvsfólkini á teimum nærliggjandi pleygu- og ellisheimum kunnu koma til hjálpar.

Sonja á Argjaboða, heimahjálparleiðari, hevur greitt frá, at á Shetlands-oyggjunum byggja tey ráðhús við 5—7 ella 9 íbúðum, alt eftir tærvinum á staðnum. Fólk ið livir so-

statt í somu bygd, millum familju og kenningar og klára seg við heimahjálpinum. Í hvørjum av hesum ráðhúsum, sum øll hava installerað kallitól, býr ein yngri familja, sum kemur til hjálpar um tærvin er á tí. Hesi ansingarfólk eru ikki røktarfólk. Tey fáa bert litla samsýning fyri sína ábyrgd. Á Shetlands-oyggjunum visti tað seg at vera góð loysn, sum fólk ið var nøgt við. Okkara litla samfelag er eisini broytt tann vegin, at tey ungu fara út at arbeida, bæði menn og kvinnur, og hava tí ikki somu umstøður at passa tey eldru sum fyrr.

At so er — er bara spell, men mugu vit siggja frameftir og tí byggja samfelagið til tað, sum kemur fram yvir, og ikki altíð verða eftirbátar, serliga ikki í hesum máli, sum er okkum so átroðkandi.

Tey eldru eru ikki altíð

før fyri at tosa sína egnu søk, og tí fela vit heimahjálparar, at tá vit eru tær, sum ofta dagliga ganga um tey, mugu vit eisini stuðla teimum í teirra ynskjum. So at siga øll ynskja at verða heima longest møgulegt!

Hvør skal so døma um hvat »longest møgulegt er?

Vit halda at tey eldru og brekaðu mugu hava so mikið persónligt frælsi, at tað eru tey sjálvi, sum mugu hava høvi at velja um tey vilja hava heimahjálp, búgva í vardari íbúð — ella verða »noydd« at fara á røktarheim.

Til vildar øllum kann eingin gera, tað er nú gamalt og vil so verða.

Eg haldi altíð tað roynist best

at hjálpa har, sum tað treingist mest.

Heimahjálpararnir

(FUGLE)LIVET I FJALLAVATN

Nu hører vi om mænd med initiativ der gør en indsats for at bevare fuglelivet i Toftavatt. Og samtidig hører vi om mænd uden følelser for livets værdier, der gør alt for at ødelægge fugleliv og andet liv, blot for at presse nogle få kilowatt ud af Fjallavatn og de omkringliggende

åer. Dette er en fadæse af kvalitet. I vore nabolande har vi et miljøministerium og et naturfredningsnævnder ville have grebet ind i tilfælde af en naturødelæggelse af dette format. Hvad tænker de dog på, de stakkels mænd der sidder uden ansvarsfølelse og hjælper en så alvorlig

ødelæggende beslutning? Har de mon aldrig hørt om alternativer? En vindmølle eller tre kan jo skaffe energi til mange hundrede husholdninger, og det uden af ødelægge naturen omkring os. Og samtidig meget billigere.

Her har vi i Fjallavatn vores eneste stykke næsten uberørt natur, hvor naturskønheden kommer langvejs fra (jeg har mødt både franskmænd, tyskere, englændere, svenskere og adskillige færingere) der har hørt om dette

eldorado, og kommer for at fiske et par ørreder og nyde stilheden, uden at de behøver at være bange for at blive forstyrret af knuste flasker og andet affald.

Vi lever i et øsamfund, og som alle andre øsamfund er vi omgivet af hav. Havet er altid i bevægelse (det ved vi bl.a. fra bølgemålingerne som vi alle hører hver dag), og fremskridtet har gjort den opdagelse at man kan om-

Framhald á síðu 7

Luttakið í almenna tjakinum
Sendið lesarabrev til Sosialin!